

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

**Дошкільна освіта в сучасному освітньому
просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації**

*Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної
конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)*

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

- Танько Т.П. - голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Тарарак Н.Г. - завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Дорожко І.І. - завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
- Доценко С.О. - завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
- Малихіна О.Є. - доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
- Шевченко Н.О. - відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Грищук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Липська А. В. ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЛЮВАННЯ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	42
Макобрей Є. А. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	44
Макобрей Є. А. ЗДІБНОСТІ ДИТИНИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ	46
Максимова О. Р. ШЛЯХИ ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	48
Малихіна О. Є., Туріщева Л. В. ВПЛИВ ГРИ НА ЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКА	50
Мамєдова О. В. МЕТОД «СТОРИТЕЛІНГ» У ФОРМУВАННІ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ДОШКІЛЬНИКАМИ	52
Мануйлова Д. А. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІЧНИХ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПЕДАГОГІВ	54
Матюшина О. М. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	56
Палій С. О. ІННОВАЦІЙНІ ПРИЙОМИ І МЕТОДИ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ВИХОВАННІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	58
Партала С. П. ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ УЯВИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	60
Пашенко В. Ю. РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МАЛЮВАННЯ ГРАФІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ	62
Перцева Н. В. ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	64
Піканова О. С. ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ	68
Полікарпова О. В. РУХЛИВА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	70
Ритік В. О. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	72

Липська А. В.,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
факультету дошкільної освіти,*

Науковий керівник – Бакай С. Ю.,

*кандидат педагогічних наук, доцент
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди*

ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЛЮВАННЯ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У працях сучасних дослідників утверджується особлива значущість дошкільного дитинства в художньо-естетичній освітній галузі, що багато в чому залежить від занять, пов'язаних із образотворчою творчістю та спрямованих на пізнавальне, художньо-естетичне освоєння дитиною навколишнього світу. Дитина дошкільного віку в процесі художньо-продуктивної діяльності, у всіх основних напрямках: малюванні, аплікації, конструюванні, ліпленні здатна робити порівняння форм і предметів, встановлювати їх взаємозв'язок і виражати в індивідуалізованій, образній формі, виділяти важливі значні ознаки явищ і предметів, тобто розвивати свій інтелект, мислення, уяву. Ця ситуація наочно проявляється у продуктивній діяльності, де формуються узагальнені способи сприйняття, порівняння і спостереження, розвивається вміння самостійно знаходити шляхи вирішення творчих завдань, де розкривається індивідуалізований потенціал особистості дошкільника, що формується.

Звернення до нетрадиційних технік малювання сприяє збагаченню знань та уявлень дітей про предмети та їх призначення, матеріали, їх властивості, способи застосування. Застосування активних евристичних технологій посилює розширення уважності, самовираження та імпровізації дітей про явища, форми та їх призначення; розкриває особливі можливості застосування матеріалів, дає нове життя, здавалося б, звичайним предметам та речам, під новим кутом демонструє можливості застосування. Для просування нововведень у творчості,

дитині можна по-експериментувати малювати долонькою, пальчиками, кулачком; експериментувати створювати начерки з підручних засобів: ниточок, вовни, чарівних мотузок, поролонової губки, пробок, зубних щіток, гребінців, катушок, клубків, непридатного матеріалу: голочок, опалого листя тощо. У процесі проведення занять, дошкільнят слід знайомити, як користуватися з різними видами та технікою малювання. У ході заняття дошкільнята повинні пізнавати різні можливості фарбування та малювання на папері.

Слід виділити, що в ході використання неординарних технологій зображення дошкільнята можуть імпровізувати – з'єднувати фарбу з піною з мила або дитячого шампуню; в ескіз, створений крейдою, накладати гуаш, акварель чи іншу фарбу. Необхідно відзначити і таку грань у вдосконаленні здібностей дитини, як тактильно-рухове сприйняття та розвиток. Розвивається тактильна чутливість дитини, кінестетичні відчуття, велика і дрібна моторика, підвищується спостережливість дитини, тонше визначення кольору, здатність розуміти та розрізняти колірні нюанси.

Таким чином, успіх навчання нетрадиційним технікам малювання залежить також від того, які методи та прийоми планує використовувати педагог, щоб донести до дітей певний зміст, сформувати у них не тільки знання, уміння, навички, а насамперед художньо-творче ставлення до виконуваної роботи та мистецтва, в цілому. Конкретний результат роботи дитини на занятті належатиме від її зацікавленості, активності, уваги, інтересу, надає позитивні емоції та сприяє творчому розвитку здібностей дошкільників.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільньої освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу від 22.01.2021: URL: <http://surl.li/dqrim>
2. Дитина: освітня програма виховання для дітей від двох до семи років / за наук. ред. Г. В. Беленької, Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2016.
3. Грицишина Т. І. Інноваційна освіта – дошкільнятам. Освіта та розвиток обдарованої особистості. Київ, 2017.